SYLVA POETICA.

AUTORE

P. F.

CANTABRIGIÆ:

Ex Academiæ celeberrimæ Typographeo. 1633.

BRITISH
MUSEUM

AMICISSIMO ET CANDIdissimo Edvardo Benlowes *se & sua*

PHIN. FLETCHER.

Uæ jam, quæ vati restant dicenda recenti?
Quis mihi materia est heros, quis præmia Musæ?
Omnia præripuit melior nascentibus ætas.
Quis te, quis pelagus nescit tentâsse profundum,
Typhi, *& compactis (parva heu discrimina!) ligni*
Mœnibus impositum fremitus sprevisse marinos?
Quísve iterum Musis meliùs cantata secundis
Pergama? *vósque etiam felicibus,* Arcades, *arvis*
Pastores, vel te celebratæ, Mantua, *glebæ?*
Te, Naso, *te omnes, teneri Præceptor amoris,*
Agnoscunt puerique ducem, innuptæq; puellæ:
Quin fixos super appendens modò retia remos,
Italicus *scopulos inter Piscator, & undas,*
Parthenopæ *canit, & piscosæ* Mergilinæ.
Si tamen aut Phyllis *nobis, sive esset* Alexis,
(*Quid tum si nigrior* Phyllis, *si durus* Alexis?)
Ipse ego seu platano, seu lævis cortice fagi
Phyllida *crudelem, & sævum moriturus* Alexin
Imprimerem, & duros resonarem læsus amores.
Audiet, immitésque ipsum miserebitur ignes,
Et streperum duplici recinet nemus omnia voce.
Jam tantùm longè (si fas) vestigia vatum

Tanta

Tanta lego, tacitúsque sequor non passibus æquis.
Tu modò nascenti (si fas tibi credere) vati,
Tu faveas, primóque adsis, Edovarde, *labori,*
Quem teneras subter vites salicésque recurvas
Ignoti Chamo *cecinit nova fistula vatis.*
Sæpe ego neglectas volui depellere, sæpe
Pœnitet, & toto redeuntes pectore Musas
Accipio, ínque animum flatus admitto secundos.
Ah! mihi muscosos fontes, lucósque sonantes
Inter, & errantes tutis sub vallibus agnos
Contingat pigram lentè properare senectam!
Ipse ego festivo balantes carmine matres
Ducam, quas circum agglomerant, ludúntque per herbam,
Et summum excutiunt agni de gramine rorem.
Dux gregis anteibit, lateque audita superbus
Concutiet moto mihi tintinnabula cornu.
Ipse ego nocte feram, & spisso sub vimine claudam:
Fronde super viridi, vilíve effusus in ulva
Prosternar, torúmque traham sub pectore somnum.
Fida simul conjux, & non incerta recumbat
Circùm progenies, nec falso nomine patrem
Dicat, onus collo mihi gratum humerísque reponat.
Det Deus in sylvis cantando amnésque gregésque
Inter deficiam, & media inter pascua solvar:
Sylva mihi tantùm vita esto, sylva sepulchrum.
Sic pigra Mæandri *morituro ad flumina cantu,*
Eridaníve *sedens violenti gramine, carmen*
Postremum albus olor, vitam cum carmine fundit;
Exequiásque canens felicem illabitur urnam.

ELEGAN-

ELEGANTISS. POETÆ

PHIN. FLETCHERO

Calamum auratum mittit

A. G.

MITTO tibi auratum Calamum, quia ſingula ſcribis
Aurea: ſic palmæ debita palma tuæ.
Nondum abſciſſa tamen Cuſpis, neque penna peracta:
Nam tu, quo fiat Cuſpis, Acumen habes.

SYLVA

SYLVA.

In Thermas Bathoniæ.

IGnis aquam duxit. Confide puella: vel igne
Sit puer asperior; deperit ignis aquam.
Igni nupsit lympha. Puer confide: sit undâ
Frigidior virgo; deperit, ardet aqua.
Concipit amplexu flammæ, & parit unda salutem.
Speretis steriles; ignibus unda parit.
Hic ubi fœcundant ignes, uruntur & undæ,
Progeniem sterilis speret, amánsque thorum.

In Noctilucam, & nimiùm modestos.

QUid tuas retegis nimis tegendo,
Noctiluca, faces? pates latendo.
Ipsa es sphæra tuæ comésque stellæ:
Diem si repetis, die latebis.
Non te nox tenebris tegit fovendo,
Sed te nox latebris tegendo prodit.

In Lupum pastoralibus Musis maledicentem.

CUr tibi displiceant, *Lupe*, carmina nostra, rogâsti:
Est (*Lupe*) pastoris displicuisse lupo.

Aliás.

Nostra alii laudant, *Lupus* odit carmina: rectè;
'Pastoralis erat versus, & ille lupus.

In Nasutum.

QUid nasum densis cingit diadema pyropis?
Rex hic nasorum est: quis diadema negat?

In Homuncionem igniter atque insigniter nasutum.

LYmphas, socii, spargite lymphas,
Maximus ille, (heu!) lucidus ille,
Multâ extensus facie, gemmis
Dives, flammiferóque pyropo,
Timeo (ah!) timeo, jam periturus
Magno nasus carpitur igne.
Pinguem intus præcordia limum
Inflammârunt: subitóque volans
Omnia fatuus corripit ignis.
Jámque immensis pinguia flammis
Sorbens ilia, culmina noto
Petit ascensu: atque omnia latè
Populans, scapulas ferus arentes
Lambit, siccatúmque cerebrum.
En! nigrantes vortice fumi,
Undánsque fluit nidor ab ore.
Lymphas, socii, effundite lymphas.
Plurimus ille, (heu!) succidus ille,
Nasus tremulus, nasus hiulcus,
Turriger ille, (ah!) arduus ille

Undique

Undique vasto carpitur igne:
En! ignis dominatur ubique
Fatuus: nasum seligit ignis;
Interiores fatuus sedes.

In Asotum.

DUm *Gnatho* blanditiis *Asotum* & creditor urgent;
Illi rem præceps, huic modò verba dabat.
Nil restat: jam rem, jam verba, *Asote*, dedisti;
Mox pœnas (nil te, nil ego posco) dabis.

In Mimum vivum sepultum.

SÆpe jacet potu *Mimus* vinóque peremptus:
Sæpe iterum vitam semisepultus agit.
Mors stupet; & quoniam rursus, tam sæpe sepultus,
Vivit, jam vivum (væ misero!) sepelit.

In eundem.

VIno sepultus vixerat, vivus perit,
Moritúrque vivus *Mimus* vitâ mortuus.
Sic voluit altus Arbiter: jam conditur
Vivus sepulchro, qui sepultus vixerat.

In Effigiem Ducissæ Matris, & parvulum Ducem.

CUr puer hic toties, cur oscula, *Cyprie*, figis?
Et mater tantum quòd silet ista, gemis?

Aſpice; non eſt hæc, non eſt tibi *Cypria* mater:
Majus in hoc matris numine numen ineſt.
Reſpicis? & juras *Cypria* eſſe hæc corpora? dempto
Corpore, jam matris nil habet *Anna* tuæ.
Nónne vides, ut equo gaudens atque enſe decoro
Matrem anteit *Cypriæ* Cyprius alter *Amor*?
Arrides? geminúmque agnoſcis *Cyprie* fratrem?
Non eſt hic, non eſt, *Cyprie*, frater *Amor*.
Reſpicis? & magis adjuras? en matréque, téque
Suavior hæc mater, ſuavior ille puer.

Ana-{ *Eliſa Vincenta* / Nè læſa vincit }gramma.

VIncentâ quòd ſim victus victrice, placebat;
Quòd *nè læſa* quidem *vincit* Eliſa, dolet.

Amicæ decedenti.

QUò mea, quò properas (heu!) lux mea? quanta reſurget
Nox mihi, cum mediâ, lux mea, luce cadis!

In Phaonium.

VOcem *Phaonius* ſequitur, veſtémque *Catonis*:
Sermo quidem, ſed non vita *Catonis* erat.
Sic ſedit, ſic cultus erat, ſic ora recluſit;
Humentem nudo ſic pede preſſit humum:
Non ità vivebat rigidus *Cato*, non ità morum
Compreſſit forti fræna reducta manu.
Sic tantùm veſtes imitatus, & ora, *Catonis*
Simia *Phaonius*, non imitator erat.

In certamen Papæ Pauli cum Venetis.

P*Etri*, Papa, crucem, ſuperbus enſem
Pauli fers; *Venetis* ferox minatus:
Crux palmam tibi, *Paule*, pollicetur;
Illis ſed gladius necem ominatur.
At ſi *Paulus* eris, *Petrúſque*, *Paule*,
Non tu, *Paule*, premes; premêris enſe:
Non tu, *Paule*, crucem feres; feret te.

In Meliſſam.

SÆpe me crucias rogando, cur non
Ut te olim colui, colo, *Meliſſa*;
Cùm tu pulchra magìs, magìs venuſta es:
(Ah!) tu pulchra nimis, nimis venuſta es.
Noſtro non opus eſt, *Meliſſa*, cultu;
Cùm tu te nimiùm colis, *Meliſſa*.

In Lunettam.

ESt manus, eſt facies *Veneris*, noménque Planetæ:
Sunt mores *Veneris*, mens quoque; tota *Venus*.
(Ah!) precor, ignoſcas dicenti: Non ego quòd ſis
Tota *Venus*, quòd ſis tota venuſta, nego.

In Lunettam, & filium.

SI vitam matris videas, ſi nomina nati; eſt
Mater parte *Venus*, parte *Cupido* puer.

Deme oculos; & totus erit puer ille *Cupido*:
Adde decus *Veneris*; tota erit illa *Venus*.
Sed quia forma deest matri, sunt lumina nato;
Parte *Cupido* tu, tu nisi parte *Venus*.

Charissimo fratri Ægidio &c.

QVid, ô quid *Veneres*, *Cupidinésque*,
Turturésque, jocósque, passerésque
Lascivi canitis greges, poëtæ?
Et jam languidulos amantûm ocellos,
Et mox turgidulas sinu papillas;
Jam fletus teneros, cachinnulósque,
Mox suspiria, morsiunculásque,
Mille basia, mille, mille nugas?
Et vultus pueri, puellulæve
(Heu fusci pueri, puellulæque!)
Pingitis nivibus, rosunculisque,
(Mentitis nivibus, rosunculisque)
Quæ vel primo hyemis rigore torpent,
Vel *Phœbi* intuitu statim relanguent?
Heu stulti nimiùm greges, poëtæ!
Ut, quas sic nimis, (ah!) nimis stupetis,
Nives candidulæ, & rosæ pudentes;
Sic vobis pereunt statim labores,
Et solem fugiunt severiorem,
Vel saltem gelidâ rigent senectâ.
At Tu, qui clypeo haud inane nomen
(*Minervæ* clypeo, *Jovisque*) sumens,
Victrices resonas Dei Triumphos,
Triumphos lacrymis, metúque plenos,
Plenos lætitiæ, & spei Triumphos,
Dum rem carmine, *Pieróque* dignam
Aggrederis; tibi res decora rebus
Præbet carmina *Pieróque* digna.

Quin ille ipse tuos legens Triumphos,
Plenos militiâ, labore plenos;
Tuo propitius parat labori
Plenos lætitiæ, & spei Triumphos.

Ad Jesum *Servatorem.*

RVina Cœli pulchra; jam terris decus,
Deúsque; proles matris innuptæ, & pater;
Sine matre natus, sine patre excrescens caro:
Quem nec mare, æther, terra, non cœlum capit,
Utero puellæ totus angusto latens,
Æquævus idem Patri, Matre antiquior:
Heu domite, victor, & triumphator; tui
Opus, opiféxque, qui minor quàm sis, eò
Major resurgis: vita, quæ mori velis,
Atque ergò possis; passa finem Æternitas:
Quid tibi rependam, quid tibi rependam miser?
Ut, quando ocellos mollis invadit quies,
Et nocte membra plurimus *Morpheus* premit,
Avidè videmur velle de tergo sequens
Effugere monstrum, & plumbeos frustra pedes
Celerare, mediâ succidimus ægri fugâ;
Solitum pigrescit robur, os quærit viam,
Sed proditurus moritur in lingua sonus:
Sic stupeo totus, totus hæresco, intuens
Et sæpe repeto, fortè si rependerem.
Solus rependit ille, qui repetit bene.

In imaginem Christi à Papista cultam.

QValem homo mendaci te fingit imagine, talem
Non ego te aspiciam; non ego, *Christe*, colam.
Qualis divino fulges, dulcissime, verbo,
Talem ego te aspiciam; talem ego, *Christe*, colam.

Errat, qui placitis hominum divina requirit:
Qui *Verbum* in verbo quæritat, inveniet.
Non caro carnali prodest ; quid carnis imago?
Spiritui gratus spiritualis erit.
Spiritu ego venerer : qui farris imagine fingunt,
Et pingant carnem, *Christe*, vorentque tuam.

In effigiem Achmati Turcarum Tyranni.

Achmati effigiem spectas, qui tertia patri
Progenies, puer imperio successit avito.
Sic acri validis iuveni micat integra membris
Ætas, & rarâ malas lanugine spargit:
Sic vultu, sic ille oculis, sic fronte minatur.
Non luxu, choreísve puer, non ille paternâ
Desidiâ gaudet ; sed bella, sed aspera cordi
Arma sedent, sævámque superbia *Turcica* mentem
Inflat, & ingentes volvit sub corde tumultus.
Aut is veliferis aptabit classibus alas,
Aut galeas finget, clypeósque, & fulmina belli
Tormenta; impositis strident incudibus æra:
Et nunc ille ferox *Persas Asiámque* rebellem
Subjiciens, totum spirat sub pectore *Martem*.
Exultánsque animis multâ se suscitat irâ.
Heu! quæ *Christicolis* clades, quàm debita pestis
Immineat! quantus tanto timor instat ab hoste!
Nì tu, *Christe*, malum avertas, tu fulmina, *Christe*,
Dispergas, & vana manu conamina ludas.

In

In Rideri dictionarium à Francisco de sacra Quercu nuper auctum.

PAni coniferæ pinus, sua vitis *Iaccho;*
Clavigero placeat populus alta Deo:
Phœbus amet vegetam, quamvis sub cortice, *Daphnen;*
Sint grata *Alcinoo* splendida poma suo:
Et bene connexas lauro *Venus* ignea myrtos
Seligat, atque oleas docta *Minerva* suas.
At tu, docte puer, *Quercum* venerare *sacratam:*
Sit tua, quam mavult *Jupiter* esse suam.
A *Jove* principium Musæ; *Jovis* arbore gaudent
Ipsæ *Pierides, Pieridúmque* pater.
At tu qui primis signas vestigia plantis,
Et dubio in *Latium* cœperis ire pede;
Hîc tibi de *sacra* repetes oracula *Quercu:*
Hîc, quæ *Dodonam* vicerit, arbor erit.

In electionem Coll. Trin. carmen.

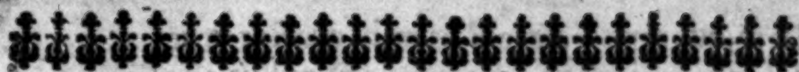
SIquis arenoso committit semina sulco,
Non reduces fruges, & sua damna serit:
Nequicquam ille sibi rupturas horrea messes,
Et sata de sterili ditia sperat humo.
Sin pingui mandet quamvis mala semina campo,
Et fovet adjecto languida culta fimo;
Fœcundam arva stupent messem, sylvámque sonantem;
Et compressa gravi pondere plaustra gement.
Sic, si, quo primùm fueram, me conditis arvo,
Nulla seges veniet, gramina nulla meo.
Si læto inseritis sulco, mihi plurima surget,
Et non ingenii despicienda seges.

Atque utinam ex vobis unus, quanquam ultimus, essem!
Non est postremi gloria parva loci.
Quæ *Jove* prognatas inter sedet ultima *Musas*,
Inter terrigenas est Dea prima Deas.

In eandem.

QUæ saxis, siccâque arbor flaccescit arenâ,
Propter aquas si quis fœcundo transtulit arvo,
Naturam exuerit sylvestrem, & læta sequetur
In quamcunque jubes artem; sive aurea mavis
Poma, & lunatos fœcundo pondere ramos;
Sive umbram, & densâ captabis frigora sylvâ.
Sic nostrum quod jam primùm sub palmite germen
Surgit, & exiguas ausum est extrudere frondes,
Crescet in immensum, si succos fortè salubres,
Atque novo dabitis firmatum inolescere trunco:
Crescet, miscebitque ingentes æthere ramos.
Nec vos *Caucaseo* fœcundæ in vertice Musæ,
Nec *Geticas* colitis glacies, nec frigora *Rheni*.
Illæ *Parnassi*, umbrosive cacumina *Pindi*,
Arcadicásve tenent jucundo frigore sylvas:
Hinc tempestivam præbet cantantibus umbram
Populus; hinc *Helicon*, atque *Aonia Aganippe*
Labuntur, veterémque probans pulcherrima formam
Castalis, (ah!) *Phœbum* nequicquam, ignésque puella
Duros effugiens, jam puro argenteus amne
Fons fluit, & *Phœbo* & Musis gratissima lympha.
Eripe (namque potes) sterili mea semina sulco:
Da pingui infigi glebâ; quamvis rude surget
Ingenium, mentisque excrescet semen adultæ.

Dom.

Dom. Obſervandiſſimo

H. W.

Venetiis agenti.

TE meæ, (miſeri felix opus) ite tabellæ,
Aërias vos fortè *Alpes*, longúmque remenſæ
Neptunum Venetas fauſtæ ſpectabitis arces;
Arces, & medio creſcentes æquore muros.
Vos etiam ora illîc, ſine me, chariſſima nobis
Ora, manúmque illam, quam nos ſuper omnibus unam
Ardemus, ſine me, ſolæ tangetis, & ipſos
Sermones (ah felices!) & verba feretis.
At vos nè ſitiens vaſto *Neptunus* hiatu
Sorbeat, (heu! geminæ quo olim periêre ſorores,
Multa quibus dederam mandata, ſed horridus Auſter
Omnia per nigras diffuderat irrita nubes)
Nè vos *Neptunus* lethalibus hauriat undis,
Aut Aquilo in tenues adverſus diſſipet auras.
At tu cognatum *Venetâ* mihi ſydus in urbe,
(Si tibi regales indulgent otia curæ)
Aſpicis ut *Veneres* anni *Mars* horridus infert:
En tragicè veris primordia comica turbat
Martius, & nunquam placidis iraſcitur undis:
Jam nova rurſus hyems rediit, Zephyróque repulſo,
Perpetuas nubes, tempeſtatéſque reducit.
Piſcis iners menſi, menſæ, cœlóque, ſolóque,
Piſcis iners regnat, prohibétque immania ponti
Regna pati, terrétque rates pluvioſus aduncas.
At tu, ſi jubeas, jam nunc ego neſcius undæ
Imperium, fremitûſve unquam tentare marinos,
Jam nunc aggrediar; *Venetas* ſpectabo carinas

Et te,

Et te, qui multò *Venetâ* es mihi charior urbe:
Ipse ego linigeris (jubeas modò) pulsus ab alis,
Lignatóque invectus equo, Boreæque tumultus,
Æoliásque minas spernam, pelagíque furores.
Atqui hìc interea *Chami* flaventis ad undam,
Dum tua per medias lentus delapsa procellas
Jussa moror, varios cura est ediscere ventos,
Crescentésque magis *Phœbi* renovare labores.
At tu quod longa effundunt jejunia carmen
(Ah miserum!) accipias, & munus inutile, semper
Quem dederam, & semper dandus tibi restat, amorem.

Ad Gul. Woodfordum Cantiæ agentem.

JAm tepidos *Phœbus* spargit mitissimus ignes,
Atque inter Geminos medius, Cancrúmque rubentem
Plurima producit tardo vestigia gressu.
Aspicis? umbroso crinescunt vertice fagi;
Sub ramis latitans reducem Philomela querelam
Exercet, fletúsque inter, cantúsque sonoros
Mitior indulget natis, & læta laborum
Congerit in teneros gaudens stramenta penates.
Nos inopaca premit vicini cambria solis;
Nos Musis invisa salix, & pervia *Phœbo*
Fraxinus (heu!) rara fallit sub fronde sedentes,
Et nimio prodit languentia corpora soli.
At si me aërio teneat *Winsoria* colle,
Sive *Ætonenses*, (ah!) nostra crepundia, Musæ;
Seu natale solum densatis *Cantia* sylvis,
Vel quæcunque colam (strepitu sejunctus, & urbe)
Rura, juvet tecum pratis errare serenis,
Et sub pubenti pariter considere fago.
Interea Nymphas nobis (*Gulielme*) saluta,
Quas tibi vicino jactat mea *Cantia* rure.

Veritas

Veritas omnis cognitionis est in judicio.

CUm jam rerum animus primas ex lumine formas
Accepit, nec judicii sub regna remisit,
Apparet facies veri; commistáque falsis
Forma boni obscuros deludit imagine sensus.
Ut quando exiguâ variatur luce, diémque
Nec totum admisit, nec totum depulit umbra,
Falluntur dubio decepti lumine sensus,
Et delusa acies tremula sub luce labascit.
At cùm judicii solio (cui certa sacrandi
Sceptra animus, verúmque dedit discernere falsis)
Sistitur, ipsum animo verum, perfectáque rerum
Effigies lucet, tenebrásque resolvit inanes.
Ut quando furvis terras nox implicat ulnis,
Omnibus unus erat vultus, color omnibus unus;
Perfectum retinent reduci jam sole colorem.
Nam cùm mens recipit speciem, interiúsque recondit,
Ordine secernit causas, aptátque futuro
Semina judicio, mox pensitat omnia solus;
Falsáque denudat judex, verúmque reponit.

Mors est malum.

LAudat, qui nescit mortem, noctémque profundam,
Et quos nec strepitus turbant, nec somnia somnos.
At qui vicinæ propior jam limina mortis
Ingreditur, duríque videt penetralia Ditis,
Horret nigrantes perculso lumine manes.
Sic qui formosâ descriptum fortè tabellâ
Auro fulgentem liquido, argentóque leonem
Spectat, crispatásque jubas, & eburnea rictus
Claustra, stupet laudans: ipsum si fortè ruentem
Aspicit, horrescit tremulus, moriendóque mortem

Antevenit, vivúsque perit, vivítque sepultus.
 Qui laudat mortis, laudat secura, timétque
Regna, & prodit iners manifesto dicta timore.
Omnibus idem amor est vitæ, & vitatio mortis
Omnibus: esse puer juvenis, primósque relabi
Annos posse cupit; florentem ætate juventam
Prona simul tacitè miratur, & invidet ætas:
Hanc querulus laudat senior, robúrque virile,
Et profugas revocat vires, sempérque futurum
Sperat, promittítque sibi jam mortuus annum.

Gladio Pontificio vita Principis non permissa.

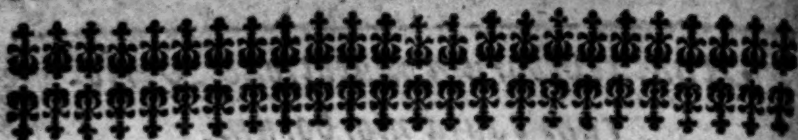
QUid gladios, quid, Papa, *Jovi* data fulmina torques?
 Petri siste enses, *Eliadísque* memor.
Sumere qui jussit *Petrum* enses, ponere jussit:
 Cur major vero es, cujus es umbra, *Petro?*
Pasce meas, ô, dixit, *oves*; *pasce*, addidit, *agnos*:
 Pasce meas, iterum, ter quoque dixit, *oves*.
Nullus mactandi locus est; quid sceptra? quid enses?
 Sume *Petri* claves, *Propetre*, sume pedum.
Regi sceptra Deus, Regi sacraverat enses:
 Quæ Regis Regi redde, Deíque Deo.
Cùm nil proficeres, deponis inutile ferrum:
 Nec gladio Regem, sulphure regna petis.
At tu, summe, novum sceleri, Pater, adde profundum:
 Tartarus huic uni non satis unus erit.
Vestem vix Regis secuit, doluítque resectam,
 Qui sceptrum Princeps, scripta Propheta tulit.
Frustra igitur *Paulíque*, *Petríque*, ensémque, crucémque
 Jactas: hic gladio concidit, ille cruce.

Ergò

Si *Petrus* es, *Paulúsque*, cruci pendebis apertè:
 Non pendes: pereas, non ferias gladio.

Anni temporum mutationes, variorum causa morborum.

NOn tam multi *Adrio* saliunt in littore fluctus,
Quàm variæ (heu miseros!) humano in corpore pestes,
Pallentésque habitant morbi: nec semita mortis
Simplex; sæpè vices mutant: quot sydera regnant,
Tot terris morbi imperitant. Cùm splendidus annum
Primo vere *Aries* cornu, *Taurúsque* recludunt,
Mille cutim papulæ, mille exanthemata pingunt:
Nam propior tepidos inspirans *Cynthius* ignes,
Humorem allectat putrem, multóque rebelles
Internus fervor trudit conamine succos.
At *Leo* cùm duras *Nemeæus* fuderit iras,
Flava tumet bilis, fluctúque expumat amaro;
Multa furit pestis; flammis diaphragma subactis
Uritur, & sociis cerebrum fervoribus ardens,
Incendit furias, mentémque exturbat inanem;
Aut misera ardentes febris depascitur artus.
Non me illis quisquam *Baccho* indulgere diebus,
Non *Cereri*, aut moneat longo contendere cursu.
Excipit Autumnus, medios cui frigidus æstus
Hesperus, & primis claudens Aurora pruinis,
Vexat inæquali nutantia corpora cœlo:
Namque atrum multâ ferventem æstate cruorem
Reppulit, atque aditus frigus concludit inertes:
Informes ægro subeunt in corpore morbi;
Et mens succumbit timidis offusa tenebris.
At mox, cùm averso squalescunt omnia sole,
Aut nimio insuetus cruciatur frigore pulmo,
Tussis crebra latus, faucésque elidit anhelas:
Aut cerebrum frigus scandens, & candida multis
Regna offundit aquis; conspirat inutilis humor,
Et sensus premit effœtos, animúmque catarrhus.

NISA ECLOGA.

Ortè ſub umbroſa, ſylvarum principe, fago
Sedit, & infidos gemuit *Wiliulmus* amores;
Diſruptum fidei vinclum, versóſque Hymenæos
Flebat, cœlum amens, & conſcia ſydera queſtus.
Non illum gemini, paſtorum gloria, fratres
Cantibus experti juvenes, levibúſque cicutis,
Non qui mille greges placidis ſub vallibus errant,
Solantur: juvat uſquè ægro indulgere dolori.
Vos (inquit) quæ hîc incîdi, vos fagina teſtes
Carmina; vos, nemorum petulantia numina, *Fauni*;
Fauni, & ſylvicolæ *Faunorum* incendia *Nymphæ*:
Et deus Arcadicis, *Pan*, non leve numen in arvis;
Diíque omnes, divæque, thori quibus omina curæ:
Cùm dextram dextræ implicuit, cùm lumine noſtros
Dejecto intrabat, quos jam fugit improba, lectos.
Niſa redi, thalamóſque fugax nè deſere pactos.
Non ego perjuræ, quæ tu mihi dura ferebas,
Túque, patérque tuus, memini convitia linguæ:
Non emptas legum rixas, turpeſque loquacis
Riſus plebis, & infamis mala vulnera famæ;
Non, cùm me inconſtans fugeres, juſſa impia matris
Certa ſequi, teneróſque odiis abrumpere amores.
Quin ego te contrà precibus, mea crimina, ſupplex
Oblitus ſcelerum, ſed non oblitus amorum
Reppetii, ſi fortè animum, ſi fortè vagantem
Ad ſolitas iterum flammas, thalamóſque reducam.
Ah! dixi, quamvis ſcelerata, revertere *Niſa*:

Niſa

Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
Quem lasciva fugis? non me festina senectæ
Mordet hyems; capitisve nives, longive per ora
Rugarum sulci turpant: non languida frigent
Membra, nec effœtos tardus fluit humor in artus.
Ipse meos puro vultus sub fonte notabam,
Nec multis (si fons oris non blandior index)
Nec *Lycidæ* invideo: quid si mihi vertice crines,
Quid mihi si fusco nigrescit barba colore?
Et vobis famâ, & Veneri gratissimus idem.
Me Nymphæ quoque, me *Parnassia* numina, Musæ,
Musarúmque pater, sacrum mihi nomen, *Apollo*,
Et *Dryades* me lascivæ petiêre puellæ;
Et *Chie*, & gemini, pastorum musica, fratres.
Tu me sola fugis dura, & connubia ludis,
Tædásque extinx'ti, & castos frustrâsti Hymenæos.
Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
O quantò satius fastidia longa *Nigellæ*,
Atque indotalis paterer connubia *Chies*!
Quid tum, si pauper *Chie*? & Virtus quoque pauper,
Mendicæque novem (totidem mihi numina) Musæ.
Illam ego (me miserum!) dum te, & tua vota petebam
Perfida, jam sub portu, ipsóque in limine liqui.
Sic nubem *Ixion*, nebulásque amplexus inanes,
Magnam animo cœli Reginam, ipsósque Tonantis
Sperabat thalamos: fugit levis illa per auras,
Et liquida in terras tenui dilabitur imbre.
Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
Hic nobis *Thamo* generatus, & *Iside* Nymphâ
Thamisis ingenti Luddini mœnia fluctu
Alluit, & penitus firmatum ad Tartara pontem
Indignatus, aquis furit; atque immania latè
Concitat undarum violento murmura lapsu:
Summâ longus aquâ spumarum defluit ordo.
Aut, si rura animum, riguíque in vallibus amnes,
Si sylvæ capiunt; mihi rus, mihi sylva redundat;

Atque idem minor, atque idem jam mitior undâ
Thamisis ipse pater felicia dividit arva,
Et quæ multa pecus surgentes tondeat herbas:
Sola deest mihi, quæ pecudi, quæque imperet arvis.
Huc ades; hîc herbæ molles, hîc ditia culta:
Hîc ego perpetuo tecum consumerer ævo.
Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
Est tibi namque domi pater improbus, improba mater:
Atque ambo assiduè in pejus vestigia flectunt,
Detorquéntque pedes rectos. Sic omnia retrò
Deteriùs ruere, inque malum sublapsa referri;
Ut quando adverso pictum tenet amne phaselum
Anchora, si funem, & mordaces fibula nexus
Solverit, atque illum pronâ trahit alveus undâ.
Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
Cantando revocantur oves, hœdíque petulci,
Sibiláque ipse canis vocémque agnoscit herilem:
Acer equus domino, parent armenta bubulco;
Tinnitu retrahuntur apes, & tecta fugaces
Nota petunt jussæ, & media inter prælia sistunt:
Tu verò (quis, *Nisa*, putet?) tu surdior illis
Conjugis avertis petulantes cantibus aures.
Nisa redi, thalamósque fugax nè desere pactos.
Usquè tamen fugis, & torvos obvertis ocellos,
Illicitósque (utinam nec possim credere!) lectos,
Fœdósque (ah! vereor; nam cuncta veremur amantes)
Amplexus petis; hîc nostrum ad ludibria nomen
(Hei mihi!) ridetur: tu, quàm sim stultus amator,
Atque rudis, narras: certum est deserta ferarum
Inter spelæa, & nigras formidine sylvas
Malle pati, tristésque feris iterare querelas,
Et maria, & scopulos lacrymis, silicésque movere.
Te fera, te scopuli immanes, te mitior ipsa,
Quâ, nisi tu, Nymphe, nihil est crudelius, undâ.
Et jam casurus majores porrigit umbras
Ipse etiam major, teneris sol mitior herbis:

Me tamen ignis edax, ſacræque in pectore flammæ
Abſumunt, & rupta intus præcordia lambunt.
Dixerat: arbutcóque greges ſub vimine clauſit.

Fuſca Ecloga.

THYRSILIS, DAMON.

STabat claviculis furcas amplexa ſeniles
Vitis, & ingentem effudit paſtoribus umbram;
Chamus ubi anguſtas tardo vix flumine ripas
Complet, decrepitóque pater jam deficit amne.
Venerat huc primos miratus *Thyrſilis* ignes,
Et quos jam novit (nec jam quoque novit) amores:
Atque illum pariter *Damon* comitatur euntem,
Multa ſenex puerum increpitans, ſi fortè recentes
Ægro diſcutiat monitis è pectore curas:
Uſquè tamen miſero ingeminant, & preſſa reſultat
Flamma ſinu, ignotúſque fibras depaſcitur ignis.
Quis mihi florentes media inter paſcua matres, *Thyr.*
Laſcivóſque potens oculus, quis faſcinat agnos?
Oblitus pratorum aries, oblitus amorum,
Stat fixis in terram oculis, & pondere laſſam
Plexa gravant frontem duplicatis cornua gyris.
Illa gemellorum nuper celeberrima mater,
Immemor eximiæ prolis miſera, immemor herbæ,
Languet, nec notis geminos balatibus agnos
Vel revocare quidem, vel reſpondere parata,
Sed pronam acclinat cervicem; flaccida pendent
Ubera, & ad fontem refluunt albentia lactis
Flumina; deficiunt agni, nec ludicra læti
Colliculos circum exercent, ſoliti ordine longo
Immemores matrum petulantia ducere pratis
Agmina, perpetuóſque herbis percurrere gyros.
Quis mihi florentes oculus, quis faſcinat agnos?
Quòd ſi ſola, puer, gregis eſt tibi cura dolori, *Dam.*
Carpe ter intacto purum de ceſpite gramen,

Carpe tribus digitis, manibúsque ad terga reflexis
Adversos specta Zephyros; tum gramina lævâ
Sparge manu, ter sparge manu, quà noxius Eurus
Mordet, quà Notus, & nunquam visæ Oceano Ursæ:
Hæc etiam terno ter misce murmura jactu;
Sic eat in ventos, quæ nos premit, irrita pestis.

Thyr. Idem oculus pecudem, vereor, pecudisque magistrum
Perdidit; idem oculus vos, & me fascinat, agni.
Sæpe mihi ignaro truduntur lumine fletus;
Sæpe mihi intacto molles diaphragmate risus
Surgunt, & primo malè suffocantur in ortu:
Sæpe etiam nullo exhalant suspiria motu;
Atque oculis iterum facies tranquilla serenis
Nescia miratur lucem, subitúmque nitorem.
Fervida sæpe novis ignescunt pectora flammis,
Jámque repentino facies mihi fulgurat igne:
Atque iterum gelido torpescunt membra veterno,
Pallidáque horrescunt, & qualia manibus ora.
Sic cùm primùm Aries, Taurúsve recluserit annum,
Sæpe breves cum sole vices fluidissimus Auster
Mutat; deciduas nubes liquatur in undas,
Atque iterum micat, atque iterum denso abditur imbre,
Omnia mox etiam victurus nubila, *Phœbus*.

Dam. Atque equidem timui, nec me metus iste fefellit:
Non te saga, puer, non te cantata profundis
Carmina sub tenebris lædunt, herbæque potentes;
Sed tenerum primo pectus turbatur amore.

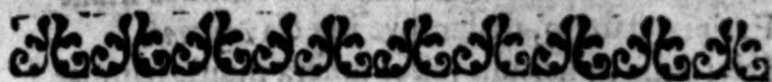
Thyr. An sit *Amor*, dubito, nec *Amoris* vis mihi, *Damon*,
Cognita, nec facies: puerum tamen audio, pennâ,
Atque arcu cinctum tenero, lævique pharetrâ:
Tu mihi, qui notas sensisti pectore flammas,
Dic quibus insidiis, quâ te olim ceperit arte.

Dam. Ah! miserande puer, non ille armatus acutis
It jaculis, pharetrâve humeros indutus acernâ;
Qualis *Peneï* comitata ad fluminis undas
Prima cothurnatis incedit *Delia* Nymphis,

Atque ursam jaculo squalentem, aprúmve fatigat:
Verùm oculo latet, átque oculi curvamine tectus
In teneras ignem immittit per lumina fibras.
Sæpe etiam blanda latuit sub voce *Cupido*,
Pérque ipsas tacitè in pectus dilabitur aures:
Sæpe comâ implicitus tortâ, vel fronte serenâ,
Aut tenero ignaros risu, lacrymísve fefellit.
Sed nunquam immitem jaculatur certiùs ignem,
Quàm cùm sub tumidis obscurus fortè papillis
Clauditur; at si labra inter formosi resedit
Tectus, non illis quisquam me basia labris
Ferre, vel impressò moneat certare labello.
Quòd si fortè illas fixo petis ore latebras,
Irruit, atque viâ tacitè delapsus opacâ,
(Heu!) non delendo totas premit igne medullas.
At tu, chare puer, nostram nisi spreveris artem,
Dic mihi quam nuper spectaveris ore puellam.
Aut amor, aut ipsi similis mihi morbus amori est. *Thyr.*
Nam, *Pani* nuper dum sacro altaria thure
Fumant, arbuteóque greges sub vimine clausi
Abstinuêre cibo, pratis effusa juventus
Annua restaurant mistis convivia Nymphis:
Ipse agro fortè errabam, qui fronte Triones
Spectat, & illota nomen sortitur ab ursa:
Hic ego ludentem media inter robora *Fuscam*
Aspicio primus, primas miser imbibo flammas.
Illa quidem dum me fixis spectabat ocellis,
Sensi equidem illabi radios, qualésque reflexus
Mittere Sol primo assuevit sub vere calores:
Nec tamen abstinui, nec tales sub nive flammas,
Aut tantum hâc poteram facie sperare dolorem.
Illi simplicitas roseo pulcherrima vultu,
Illi casta *Venus* sedit, Virtúsque, Pudórque
Lactea perpetuo suffundens ora rubore:
Lumina, quæ Geminos vincant, stellámque micantem,
Ultima quæ cœlis excedit, prima relucet.

At cùm labra labris sociarem, (ah!) quàm mihi mentem
Tum, *Damon*, quos esse putas sub pectore sensus?
Sensit & ipsa dolos: puduit; mentémque decorus
Prodiderat rubor, & tacito suspiria flatu
Invitæ exierant: ex illo, sævior arsit
Mente furor, magnóque intus candescit ab æstu:
Qualis, ubi Siculo pressus sub monte *Typhoeus*
Eructat flammas, tonitrúque immugit acuto.
Nec mihi tuta dies, nec nox mihi libera somno:
Luce instat, noctésque etiam mihi visa profundas
Adventare, iterúmque ignita refigere labra,
Atque iterum notos *Fusca* inspirare furores.

Dam. Ah! miser agnosco veteris vestigia flammæ,
Et mihi qui gelido desævit corde tumultûs.
At tu nè tenero pugnes, puer, ausus *Amori*.
Undæ *Amor* immani, magnóque simillimus amni;
Quem valido si conjecti premis obice saxi,
Eruit, atque undis latos stagnantibus agros
Obsidet, & pecudes, & flavas sternit aristas.
Jam tibi firma ætas, apti jam lusibus anni:
Tu modò, chare puer, nè pronam dejice mentem.
Ipsa etiam simili, nisi me vestigia ludant,
Vulnere turbatur, tacitóque exuritur æstu:
Et citiùs rapiunt, & celant doctiùs ignes.

MYRTILLUS.

Ecloga.

SURGIT præcisis rupes altissima saxis,
Et cœlo minitans subjectis imperat arvis;
Discutiens nubes capite, & pede *Tartara* pressans.
Infracti dorso venti tonuère, mináxque
Horrendùm pelagus fremuit: sed lata profundo
Excepit maria alta sinu, lymphásque cavato
Molliter illapsas gremio convexa recondit:
Sæpe illic Nymphæ furtivos leniit ignes
Triton; sæpe greges illic, armentáque cogens
Sopitas *Proteus* mulcebat carmine phocas.
Venerat huc miseros deflens *Myrtillus* amores,
Infelix puer, at cantu levibúsque cicutis
Doctus, & Oceani totâ notissimus undâ.
Illum turba frequens circùm mirata canentem
Nympharum sedet; & crudos miserata dolores
Solantur, placidísque levant incendia dictis:
Flet tamen, & cymbæ viridi projectus in ulva
Sic *Daphnen* miser, & tardos incusat amores.
Nulla mihi tanti, Nymphæ, solatia luctûs.
Aut levet ipsa meos *Daphne* quos intulit ignes,
Aut si adeò indigni sumus, atque irasceris usquè,
Usquè adeò crudelis *Amor* sub pectore sævis,
Has, precor, has tumulum, Nymphæ, concedite lymphas:
His ego inextinctos (finitis modò) fluctibus ignes
Immergam, si fors tantos mare ceperit ignes,
Nec liquido æquoreas inter caream æquore lymphas.

Scilicet expectem, *Damon* dum fumidus illam
Excipiat stabulo, thalamóve injecta *Myconis*
(Hei mihi!) pisciculis jussos misera induat hamos?
Jámque iras ferre, atque immitia jurgia discat,
Aut saltem dum blandisonis (ah credula!) falsi
Thyrsidis acta dolis, fidos contemnat amores,
Atque illi fulgent victrici tempora lauro,
(Heu dolor!) & spretis squalent mihi serta salictis;
Jam mihi, jam satius crudelem abrumpere vitam,
Tótque uno pariter letho finire dolores.
Non me monstra maris terrent, immania cete
Corpora, non curvi delphines, non tua, *Proteu*,
Imperia, informes passim per littora phocæ;
Non ipsum terret, vincens sua monstra, profundum:
Hoc *Amor*, hoc longè genitali immitior undâ
Urit, & ingenti pectus depascitur igne,
Hoc ipsa immitem *Daphne* quæ vincit *Amorem*.
Omne malum inveni, *Daphne*, te mitius, & quod
Æquora, quod terras tranat, cœlúmque profundum.
Turbatæ furerent nuper cùm flatibus undæ,
Ipse ego præcipitem lymphis me, & gurgite vasto
Submersi, si fortè ardentes fluctibus ignes
Eruerem, exosámque tibi premerem æquore vitam:
Sed medias inter pontus te mitior iras
Ad portum summis fluitantem advexerat undis.
Quin me crescentes iterum restinguere flammas
Tentantem humanus medio tulit æquore delphin;
Attonitúmque vehens, meritam illi, carmina, naulam
Excepit, lætúsque oneris prope littora vexit.
At tu nec precibus, nec carmine victa, nec ipso,
(Omnia qui vincit) cujus sum plenus, *Amore*.
Non me, si nôsses adeò, sævissima Nymphe,
Despiceres; & me spretis *Tritonibus* ardent,
Neglectísque petunt Nymphæ *Nereïdes* undis:
Æmulus ipse mihi nequicquam carmina *Thyrsis*
Invidet, & toties cantando ad littora victus

Frustra

Frustra iterum calamos tentat, Musásque rebelles.
Me quoque jàm primò gelida sub rupe canentem
Audiit, & teneris indulsit præmia Musis
Undarum regina *Thetis*, quæ condita mecum
Servo, duos oculis similes tibi, Nympha, pyropos.
Est mihi, quà tumidas volventem ad littora moles
Oceanum solitus *Triton* demittere, concha;
Concha auro, & niveis gyros circum illita gemmis,
Munera si tangunt: sed nec te munera tangunt.
Ah *Myrtille*! quis hic invasit pectora tantus,
Quis tantus furor? has citiùs tibi carmine rupes
Flectes, hanc citiùs, quæ ripæ irascitur, undam;
At rupes flere, & liquefactum frigore visæ
Aëra, guttásque è gelidis stillare cavernis:
Aspice, ceu rauco spumosa ad littora fracti
Tristia cum gemitu præbent mihi murmura venti:
Nec tu mota tamen. Vastos mihi reddite fluctus:
Certum iterum lymphas, iterum tentare profundum.
Vos mihi, vos gelidæ rupes, vos retia fixis
Nequicquam elapsos remis captantia soles,
Et tu, dum licuit, meritò charissima nobis
Cymba, vale: non te posthæc prope littora lætus
Saltantem lymphâ pariter saliente videbo.
Non ego te recubans mediâ, resonantia latè
Æquora mulcebo cantu, ventósve tonantes.
Vósque etiam rupes, levia, fluctúsque sonoros
Carmina, sed nunquam *Daphnen* motura superbam,
Carmina grata valete; & tu quoque inutile munus,
Concha vale, gemmæque, vale immitissima *Daphne*.
Vos mihi defuncto exiguum de cespite bustum
Nymphæ, surrigite, & supremum inscribite carmen;
Ipsa suam *Daphne* feritatem in gramine spectet.

CESPITE

CESPITE MYRTILLUS IACET HOC, TUA CRIMINA, DAPHNE.

QUANTULA IAM TANTO SUPEREST EX IGNE FAVILLA!

Dixit, & invitam protrusit in æquora cymbam.
Arguto miserum gemuerunt murmure venti:
Illum etiam lacrymis remi flevêre madentes:
Flebilis illum etiam Alcyon, fulicæque sonoræ;
Quæque etiam salsos stillabant retia fletus.

Lusus Ecloga.

THYRSIS, MYRTILLUS.

Ortè greges uno pastorum læta juventus
Littore compulerant, cymbásque attraxit eôdem
Piscantûm pubes: fuit illis nobile ripâ
Certamen: *Thyrsis Myrtillo* (littoris iste
Sylvarum alter amor) *Myrtillus Thyrside* pugnat.
Insignes formâ juvenes, levibúsque cicutis
Ambo, annísque pares, experti cantibus ambo:
Ambo myrtetis tecti, prope littoris undam
Consedêre, fluunt circùm sylvestria Nymphæ
Numina, & æquoreæ Tritonum incendia divæ:
Illum pastorum, piscantûm hunc agmina cingunt;
Myrtus utrique, utrique sonans admurmurat unda.
Porrigit alta suas rupes cantantibus umbras:
Inque repercussum repulit sua lumina solem.

Da mihi, siqua fides juranti, *Cynthie*, pacta *Thyr.*
Quæ nuper memori recitâsti carmina lauro:
Dùm tibi jam facilis *Daphne*, jam mitior, ipsum
Vertice (quà potuit) prono veneratur amantem.

Et mihi pollicitus, modò amanti credimus ulli, *Myr.*
Proteus, quo nuper placaverat æquora, carmen.
Te delphin stupuit, *Proteu*, te æquabilis unda;
Te (tua regna) atræ passim per littora phocæ.

Viva mihi in sertis meritò gratissima laurus, *Thyr.*

Laurus

Laurus *Apollinea*, & leviter pudibundi *Hyacinthi*.
Jam mihi, pastores, vestri si cura poëtæ,
Jam mihi *Phœbeo* constringite tempora flore.

My. Ante alias me delectat *Cythereïa* myrtus;
Littora myrtus amat: mediis me lilia lymphis.
Pontivagi, vobis si sit victoria curæ,
Huic, juvenes, capiti *Paphias* appendite frondes.

Thy. Pastores amat, ipse olim quoque pastor, *Apollo*.
Admeti ipse greges *Penei* pavit ad undas.
Tu quoque perpetuis sopito, *Delia*, somnis
Pastori furtiva alto fers oscula *Latmo*.

My. Quæ te littoribus, quæ tanta abstraxerat herba,
Glauce, auxítque deos? quin te quoque fluctibus ortam,
Mollibus implicitam (prima ah cunabula!) spumis
Dicimus, & jam tu tenerorum mater amorum.

Thy. *Arcadicus* me *Faunus* amat, me magnus *Apollo*:
Lætos ille greges, variam hic promiserat artem:
At si tu me, *Nisa*, pari dignaris amore,
Non *Pan Arcadicus* placeat, non magnus *Apollo*.

My. Et nostrum *Proteus*, & nostrum *Glaucus* amorem
Vincere, piscatu hic tentat, sed cantibus ille:
Quòd si tu nostro, *Nerine*, carperis igne,
Non *Proteus* nostrum obtineat, non *Glaucus* amorem.

Thy. Sparsa domi maculis pretium est mihi carminis agna;
Non illam grege mutarim: sunt pocula crebro
Plena *Jovis* furto, varias prodentia flammas;
Jam tua, si vis, agna tamen; tua pocula, *Nisa*.

My. Par mihi cygnorum, & lævi mihi pocula conchâ,
Pocula purpureo exteriùs fulgentia fuco:

Pes illi

Pes illi niveus ceteo ſurgit ab oſſe:
Pocula, *Nerine*, tua ſint; tua præmia cygni.

Thy. Pronior en *Phœbus* (cantu deſiſtite Muſæ)
Lucem utrique ſecat diviſam æqualiter orbi.
Antea quàm globuloſo humeſcant gramina rore,
Arbuteis ſaturos claudamus finibus agnos.

My. En nimio, juvenes, albeſcunt retia ſole:
Frigidus in tenues aër jam liquitur imbres.
Jam ſatìs eſt; fixos pueri ſubducite remos,
Colligite in ſolitos piſcantes retia nodos.

Hæc illi: at Nymphæ lectis utrinque coronis
Lauro illi, *Paphiâ* decorant huic tempora myrto,
Et vario intexunt (ah dulcia præmia!) flore.

FINIS.

